

WS om taksonomi og vannkraft

Fornybar Norge 16.1.2025

Agenda – del 1 taksonomi (10-13:30)

- **Innledning ved Fornybar Norge**
- Wikborg Reins vurdering av sentrale spørsmål
- Erfaringsutveksling mellom medlemmer
 - Statkraft
 - Hafslund
 - Å Energi
 - Eviny
- Lunch
- Veien videre ved Fornybar Norge

Fornybar Norges rolle

- Organisere møteplasser for erfaringsutveksling, organisere workshops mv
- Deltar som observatør i Thommessens forum
- Kommuniserer om næringens arbeid med miljøforbedringer og bærekraft på en balansert måte
- Kontakt med myndigheter
- Kontakt med revisor og finansmiljøer?

Foto: Vegard Pettersen

Innhold

EUs taksonomi

[Vannkraft - Vesentlig bidrag til oppfyllelse av et miljømål](#)

[Miljømål 1 Begrensning av klimaendringer](#)

[Kriteriet om å ikke gjøre skade på andre miljømål \(DNSH\)](#)

[Sosiale forhold og selskapsstyring](#)

[Vannkraft - Miljømål 2 klimatilpasning](#)

[Kriteriet om å ikke gjøre skade på andre miljømål \(DNSH\)](#)

[Vedlegg 1](#)

[Vedlegg 2](#)

[Relevante dokumenter](#)

[Referat fra workshop om taksonomien desember 2023](#)

[Referat fra workshop om taksonomien februar 2024](#)

EUs taksonomi

EUs taksonomi skal bidra til økte investeringer i bærekraftige aktiviteter som fører til det grønne skiftet. Taksonomien er et klassifiseringssystem som skal gjøre det enklere å vurdere om ulike investeringer er i tråd med langsiktige klima- og miljømål.

Publisert 04.12.2023 av Martin Ødegaard

Den setter kriterier for hva som skal til for at en aktivitet kan anses som bærekraftig, og etablerer en plikt for de som omfattes til å rapportere. Kravene fremgår særlig av [taksonomi-forordningen](#) og av utfyllende screeningkriterier i en [delegert rettsakt](#).

For at en aktivitet kan klassifiseres som bærekraftig etter taksonomien må den oppfylle følgende tre hovedkriterier:

1. I) Bidra vesentlig til minst ett av følgende seks miljømål:

- Begrensning av klimaendringer
- Klimatilpasning
- Bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og havressurser
- Omstilling til en sirkulærøkonomi
- Forebygging og bekjempelse av forurensing
- Beskyttelse og gjenoppretelse av biologisk mangfold og økosystemer

1. II) Ikke være til skade for noen av de andre fem miljømålene

III) Oppfylle minstekrav til sosiale forhold og selskapsstyring

Den rettslige plikten til å gi informasjon etter taksonomien vil gjelde for finansmarksaktører og foretak som har utstedt omsettelige verdipapirer til handel på et regulert marked i et EØS-land. Taksonomien tråde i kraft i Norge 1 januar 2023, slik at første rapportering blir for regnskapsåret 2023.

EUs taksonomi

Taksonomien er bygget opp rundt EUs seks miljømål

Seks miljømål. Illustrasjon: DNB

Substantial
Contribute

Do no
significant harm

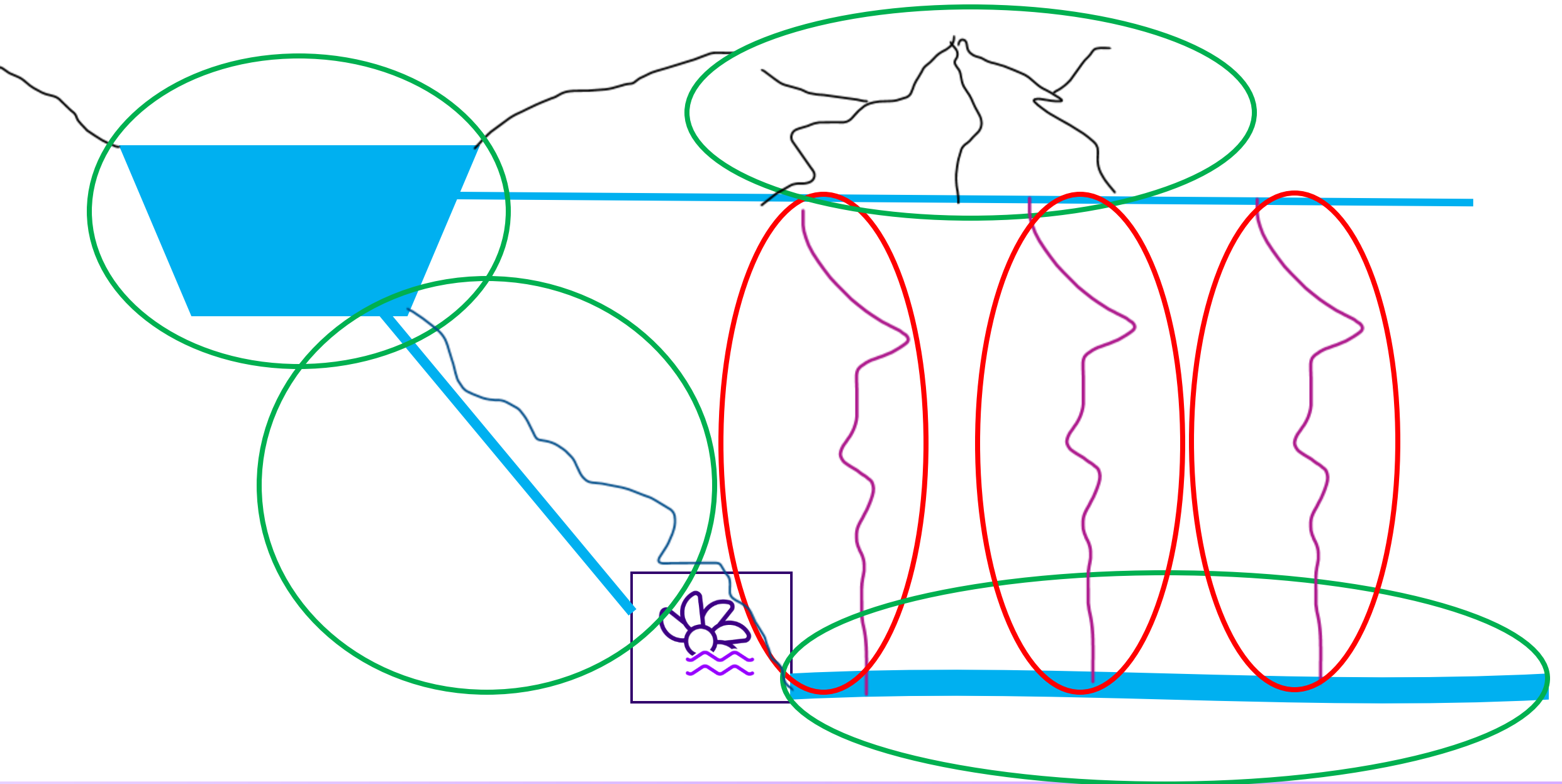

Minimum
safeguards

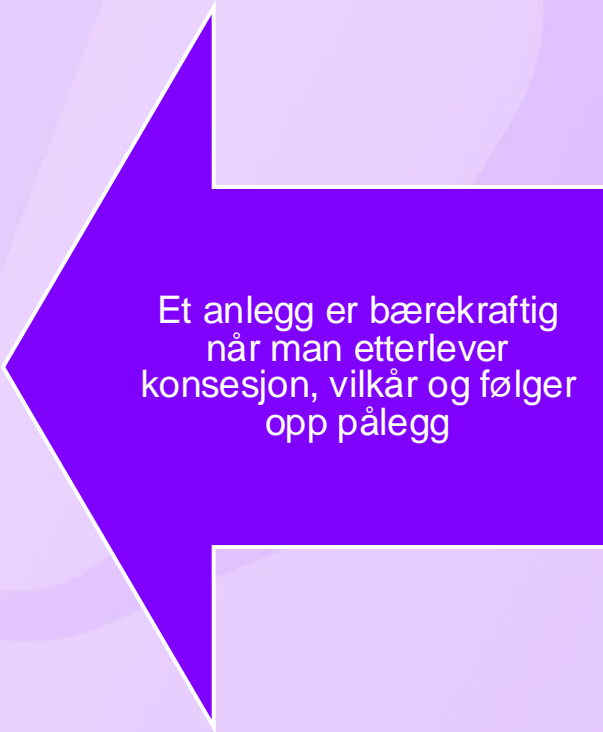
Hva innebærer taksonomien for selskapene?

- **rapporteringsforpliktelse**
 - er aktiviteten bærekraftig iht. taksonomiens kriterier
 - frivillig å møte bærekraftskriteriene
- **tilgang til rimeligere finansiering**
 - Info til finansinstitusjoner - prisdifferanse
- **vannkraftens posisjon som grønn og bærekraftig**
 - vannkraftnæringen
 - kraftselskapene

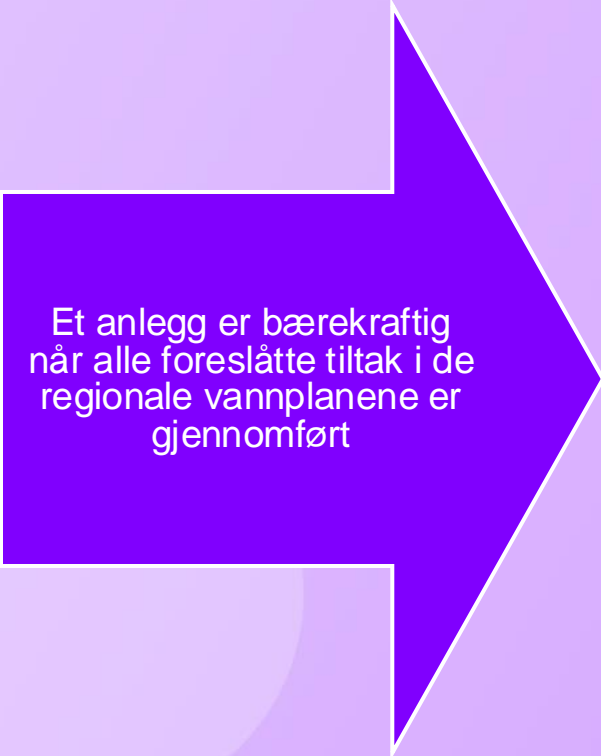
Hva er koblingen mellom vanndirektivet og taksonomien?

Hva er utfallsrommet?

Et anlegg er bærekraftig
når man etterlever
konesjon, vilkår og følger
opp pålegg

Et anlegg er bærekraftig
når alle foreslåtte tiltak i de
regionale vannplanene er
gjennomført

Sentrale spørsmål fra revisorene

- I hvilke vannforekomster kreves tiltak?
- Kan MSM være taksonomi-aligned?
- Hvilke tiltak har kraftselskapene plikt til å gjennomføre? Hvilke tiltak er relevante?
- Må tiltak være implementert, eller er det nok at tiltak er planlagt??
- Hva anses som vesentlig skade jf. DNSH?

Agenda – del 1 taksonomi (10-13:30)

- Innledning ved Fornybar Norge
- **Wikborg Reins vurdering av sentrale spørsmål**
- Erfaringsutveksling mellom medlemmer
 - Statkraft
 - Hafslund
 - Å Energi
 - Eviny
- Lunch
- Veien videre ved Fornybar Norge

Agenda – del 1 taksonomi (10-13:30)

- Innledning ved Fornybar Norge
- Wikborg Reins vurdering av sentrale spørsmål
- Erfaringsutveksling mellom medlemmer
 - Statkraft
 - Hafslund
 - Å Energi
 - Eviny
- Lunch
- **Veien videre ved Fornybar Norge**

Veien videre

- ⚡ Selskapene rapporterer
- ⚡ Er det behov for å gjøre mer for å koordinere bransjen?
- ⚡ Kontakt med myndigheter?
- ⚡ Kontakt med revisor?
- ⚡ Ev oppfølging i Brussel?

Agenda – del 2 Vanndirektivet

- Innledning ved Fornybar Norge
 - Oppsummering av prosjektgruppens posisjon og anbefaling
- Hvordan jobber TrønderEnergi og Statkraft med vannplanene nå?
- Diskusjon
 - Høringsinnspill til planprogram
 - Kvalitet i Vann-nett

Agenda – del 2 Vanndirektivet

- **Innledning ved Fornybar Norge**
 - **Oppsummering av prosjektgruppens posisjon og anbefaling**
- Hvordan jobber TrønderEnergi og Statkraft med vannplanene nå?
- Diskusjon
 - Høringsinnspill til planprogram
 - Kvalitet i Vann-nett

Konsekvenser av vanndirektiv og vannplanene for oss

Kostnader og produksjons- og fleksibilitetstap

- ⚡ *I de endelig godkjente planene ... gjennomføres miljøforbedrende tiltak som kan gi krafttap, som slipp av minstevann, i 144 elvestrekninger (Vedlegg 2)*
- ⚡ *med disse planene legger vi opp til 12 000 tiltak i norske elver, innsjøer og kystvann som samlet vil løfte miljøtilstanden betraktelig (Vedlegg 3) (regjeringens*

Alternativ	Antall nye vannforekomster	Kostnad	Nytte
		Krafttap Q95*	Antall nye vannforekomster med høyest potensial for miljøforbedring
		GWh (min-maks)	VPS 4 og 5**
Høyt	70	1185 - 2360	28
Middels høyt	40	1155 - 2115	22
Middels lavt	27	945 - 1805	14
Lavt	-	760 - 1 500	-

Finansielle konsekvenser (Taksonomien)

Hva innebærer taksonomien for selskapene?

- **rapporteringsforpliktelse**
 - er aktiviteten bærekraftig iht. taksonomiens kriterier
 - frivillig å møte bærekraftskriteriene
- **tilgang til rimeligere finansiering**
 - Info til finansinstitusjoner - prisdifferanse
- **vannkraftens posisjon som grønn og bærekraftig**
 - vannkraftnæringen
 - kraftselskapene

Dette er aktuelt nå!

-Planprogram og hovedutfordringer høres våren 2025

Helhetlig og økosystembasert forvaltning

Miljøverndepartementet

Miljøvernminister: Helen Bjørnøy

KONGELIG RESOLUSJON

Ref.nr.: 15/06 b

Saksnr:

Dato: 15. des. 2006

Forskrift om rammer for vannforvaltningen

1. Saksframstilling

Det skal gjennomføres en mer helhetlig og økosystembasert forvaltning av ferskvann, grunnvann og kystvann i Norge ved utarbeiding av helhetlige forvaltningsplaner i henhold til EUs rammedirektiv for vann (direktiv 2000/60/EF). Hovedformålet med rammedirektivet for vann er å beskytte, og om nødvendig forbedre, tilstanden i ferskvann, grunnvann og kystnære områder. Direktivet ble gjort gjeldende for EUs medlemsstater 22. desember 2000.

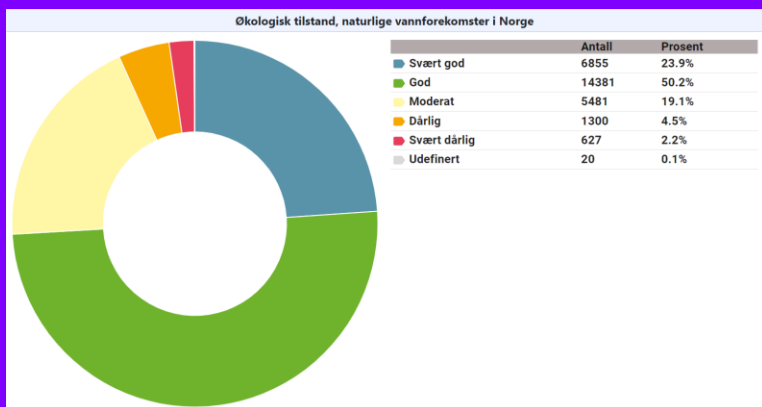
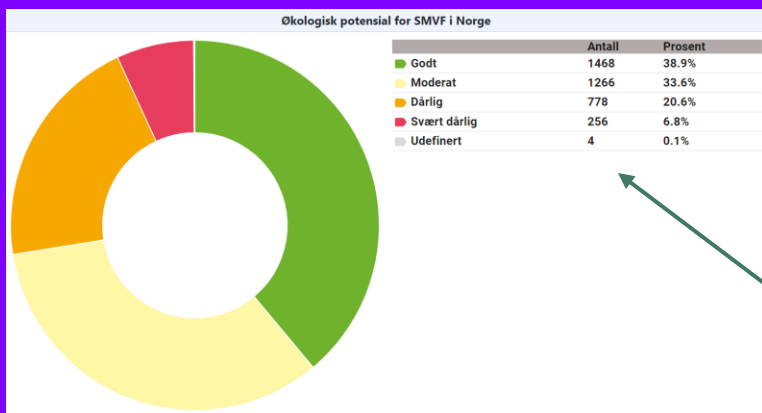
Vannforskriften:

- Setter miljømål med frister for alt vann i Norge, angir organiseringen av vannforvaltningen, og beskriver arbeidet med kunnskapsgrunnlaget og regionale vannforvaltningsplaner og tiltaksprogrammer.
 - Du kan lese mer om flg tema på Vannportalen:
 - ♦ [Miljømål](#)
 - ♦ [Organisering](#)
 - ♦ [Regionale vannforvaltningsplaner og tiltaksprogram](#)
- Et viktig formål med vannforskriften er å sikre en mer helhetlig og økosystembasert vannforvaltning i Norge ved utarbeiding og oppdatering av helhetlige og kunnskapsbaserte regionale vannforvaltningsplaner med tilhørende tiltaksprogrammer.
 - Du kan lese mer om flg tema på Vannportalen
 - ♦ [Helhetlig forvaltning](#)
 - ♦ [Plandokumenter](#) (regionale vannforvaltningsplaner og tiltaksprogrammer)

Organisering av vannforvaltningen - introduksjon

Vannforvaltningen involverer alle nivåer: lokalt (vannområde), regionalt (vannregion) og nasjonalt (departementer og direktorater), samt nordisk og europeisk samarbeid.

Hva viser tallene i Vannstatistikk

	Antall VF	Lengde totalt, km	Gjennomsnittlig lengde pr VF, km
Elver og bekkefelt, totalt	23343	482359*	20,7
Elver og bekkefelt, naturlig	20686	472012	22,5
Elver og bekkefelt, SMVF	2657	10347	3,9
Andel SMVF av totalt	11,4 %	2,1 %	

Oversikt over vannforekomstene i regionen i Norge

Type vannforekomst	Antall vannforekomster	Av disse; Antall SMVF*	Areal/lengde
Kystvann	2283	63	93649 km ²
Grunnvann	1401	0	4898 km ²
Innsjøer	6810	1051	12046 km ²
Elver og bekkefelt	23343	2657	482363 km
Antall totalt	33837	3771	

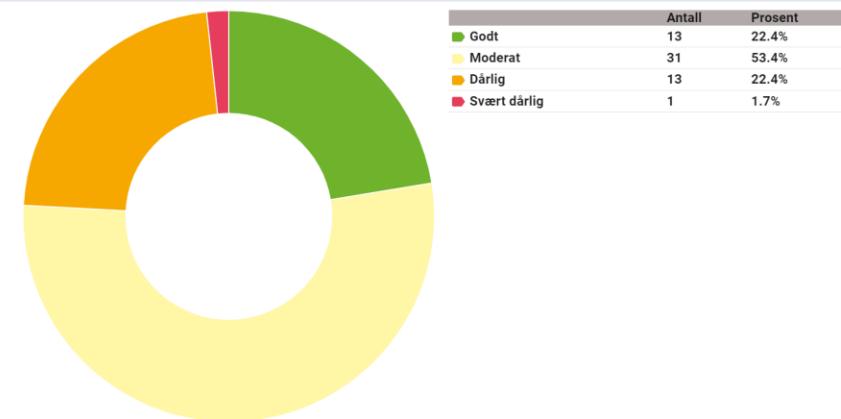

Areal og lengde sier mer enn antall vannforekomster

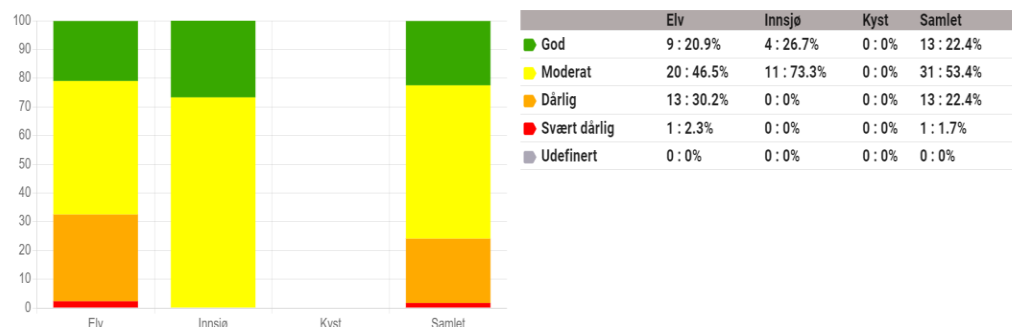
Oversikt over vannforekomstene i regionen i Tokke-Vinje

Type vannforekomst	Antall vannforekomster	Av disse; Antall SMVF*	Areal/lengde
Innsjøer	61	15	160 km ²
Elver og bekkefelt	173	43	5125 km
Antall totalt	234	58	

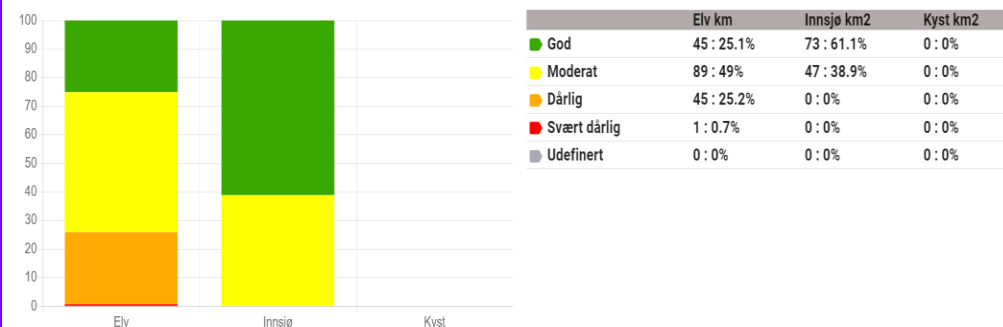
Økologisk potensial for SMVF i Tokke-Vinje

Potensial fordelt på vannkategori (antall : prosent) i Tokke-Vinje

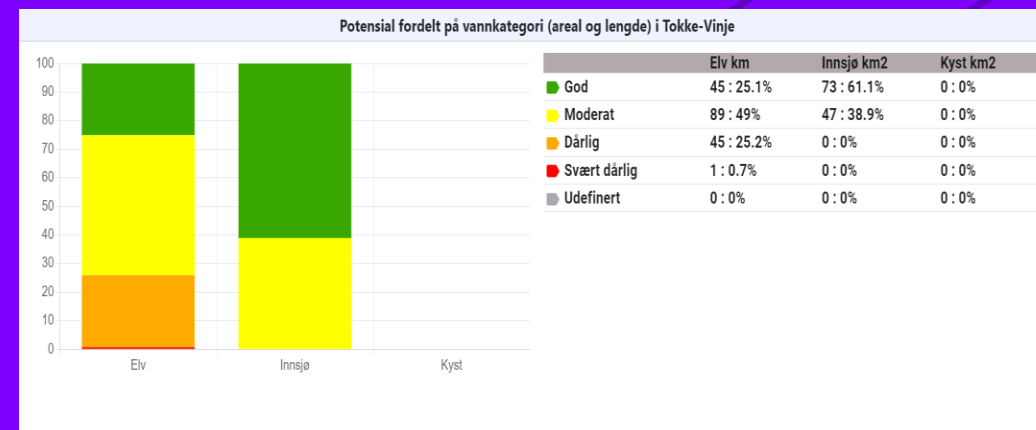
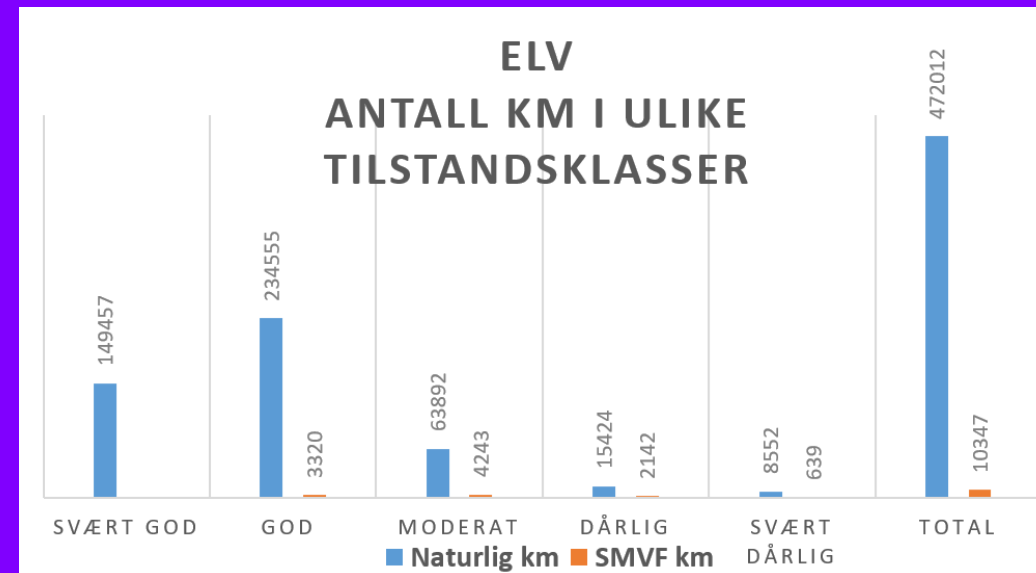
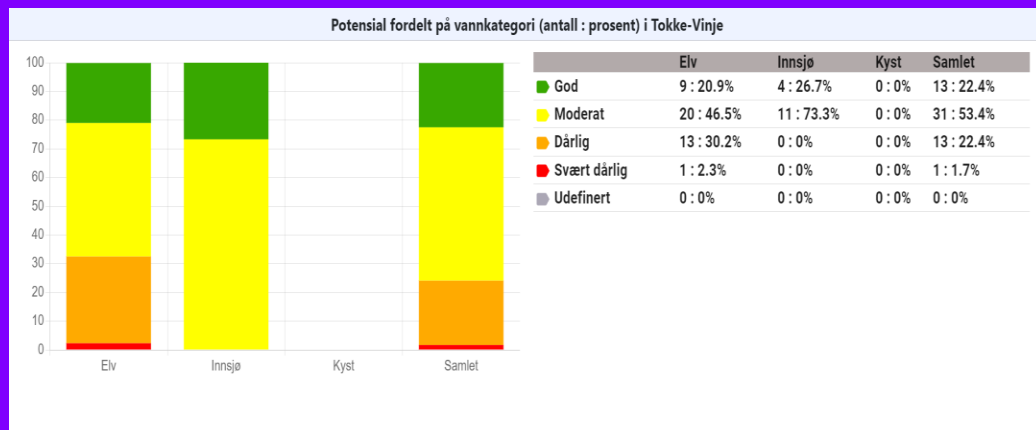

Potensial fordelt på vannkategori (areal og lengde) i Tokke-Vinje

Areal og lengde sier mer enn antall vannforekomster

Oversikt over vannforekomstene i regionen i Tokke-Vinje			
Type vannforekomst	Antall vannforekomster	Av disse; Antall SMVF*	Areal/lengde
Innsjøer	61	15	160 km ²
Elver og bekkefelt	173	43	5125 km
Antall totalt	234	58	

Prosjektgruppen for vanndirektivsprosjekt

⚡ Fagnettverksmøte 18. des.-23

⚡ Viktige temaer

- Nasjonale føringer for vannkraft
- Helhetlig vannforvaltning
- Vann-nett, sikre kvalitet
- Vann-nett gir ikke et riktig bilde
- Utstrakt bruk av MSM

⚡ Prosjektgruppe under Fagnettverk
Vassdragsmiljø

- Arne Anders Sandnes, Statkraft
- Sissel Hauge Mykletun, Eviny
- Anders Thon Bråten, Aneo (deler av møtet)
- Ragnhild Stokker, Hafslund Eco
- Ida Mattson Sperre

⚡ Bransjeråd Produksjon om marked
orientert 29. Feb - 24

⚡ Orientert om status i arbeidet 27. Juni -24

Ved oppdatering av vannplanene vil Fornybar Norge og kraftprodusentene argumentere for:

- i. Små vannforekomster generelt, herunder særlig Sterkt Modifiserte Vannforekomster (SMVF), bør slås sammen for å styrke helhetlig vassdragsforvaltning og gi en riktigere beskrivelse av vannkraftens påvirkninger på vassdrag.
 - a. Den omfattende bruken av Mindre Strengt Miljømål (MSM), spesielt for korte vannforekomster med bekkeinntak, bør gjennomgås da Godt Økologisk Potensial (GØP) kan oppnås i flere av disse.
 - b. Myndighetenes oversikter og figurer bør vise antall/andel kilometer elvestrekning i tillegg til antall/andel vannforekomster for å få et riktigere bilde av vannkraftens påvirkning og av status for norske vannforekomster generelt
- ii. kvaliteten i Vann-nettdatabasen må bedres for å unngå feil beskrivelse av status, mål og tiltak i vannplanene. Større og færre vannforekomster kan redusere arbeidsmengden og risikoen for feil
- iii. de nasjonale føringene for regulerte vassdrag må videreføres i neste planperiode for å sikre at miljøforbedringene prioriteres i vassdragene hvor nytten er størst i forhold til kostnadene for samfunnet

Mål og tiltak for vannkraftnæringen i arbeidet med regionale vannplaner

Inndelingen av reguleringspåvirkede vannforekomster gir et u hensiktsmessig detaljfokus

Fornybar Norge og vannkraftselskapene argumentere for:

- Antall vannforekomster i et vassdrag skal ikke være høyere enn hva som er nødvendig etter forskriften § 15 jf, vedlegg II.
 - Det bør vurderes om små Sterkt Modifiserte Vannforekomster (SMVF) kan slås sammen for å styrke helhetlig vassdragsforvaltning og gi en riktigere beskrivelse av vannkraftens påvirkning på vassdraget. Dette kan f.eks. gjøres ved at hele restfeltet nedstrøms et inntak, eller flere bekkefelt sammen, utgjør én vannforekomst. Denne kan kvalifisere til GØP når en vesentlig del av vannforekomsten har årssikker vannføring og artsmangfoldet sett under ett tilsier et fungerende akvatisk økosystem.
- Helhetlig forvaltning bør ta utgangspunkt i tilstand og mål på vassdragsnivå for å gi grunnlag for prioriteringer. Vassdragsvise mål, basert på vesentlighet og prioriteringer, bør tydeliggjøres i vannplanene og gjenspeiles i Vann-nett.
 - miljømål for reguleringspåvirkede vannforekomster skal vurderes på vassdragsnivå der dette er mulig etter forskriften og i lys av vannkraftreguleringens påvirkning og muligheter.
 - Vassdraget og miljømålsoppnåelsen påvirkes også av andre forhold og aktiviteter i vassdraget. Med helhetlig forvaltning er det viktig at vassdragets vesentlige påvirkning blir beskrevet korrekt.
 - det bør bli mulig å aggregere data på vassdragsnivå i Vann-Nett for å lettere identifisere hensiktsmessige tiltak, kunne gjøre prioriteringer og praktisere «helhetlig vassdragsforvaltning» på tvers av vannforekomster. Ved aggregering vil det være ønskelig å kunne hente ut status, miljømål mv for andeler/strekninger av vassdraget.
- Myndighetenes oversikter og figurer bør vise antall/andel kilometer elvestrekning i tillegg til antall/andel vannforekomster for å få et riktigere bilde av vannkraftens påvirkning og av status for norske vannforekomster generelt.

Mål og tiltak for vannkraftnæringen i oppfølgingen av Vann-Nett

Kvaliteten i Vann-Nett er myndighetenes ansvar. Rett kvalitet og riktig beskrivelse av tilstand og mål for vannforekomster som er påvirket av vannkraft, er viktig for vannkraftaktørene.

Viktig at vannkraftselskapene følger med på at Vann-nett er oppdatert og bidrar til retting av avvik.

Fornybar Norge og vannkraftselskapene vil særlig argumentere for følgende forbedringer i Vann-Nett:

- Miljømålet for vannforekomsten, må komme helt tydelig fram i Vann-Nett.
- Hvilke tiltak som må gjennomføres for å oppnå miljømålet må komme tydelig fram, og det må beskrives tydelig hva som er formålet med tiltaket
- Ansvarlig myndighet må sikre at oversikten over mål og tiltak i Vann-Nett er oppdatert og i samsvar med vedleggslistene til vannplanene.

⚡ For å sikre kvalitet og enhetlig beskrivelse av vannkraftens påvirkning i Vann-Nett vil det enkelte vannkraftselskap følge opp egne vannforekomster og arbeide opp mot myndighetene.

⚡ Fornybar Norge vil benytte rollen i Nasjonal referansegruppe for vannforvaltning og andre møteplasser med departementer og direktorater for å fremføre forslagene.

Mål og tiltak for vannkraftnæringens oppfølging av nasjonale føringer

Fornybar Norge og kraftselskapene vil argumentere for at

- de nasjonale føringene videreføres
- føringene legges til grunn i vannregionmyndighetenes arbeid og prioriteringer.
 - føringene gir tilstrekkelig rom for å hensynte ny kunnskap ved rullering av vannplanene
 - føringene gir god balanse mellom nasjonale mål for energi og klima
- ordningen med sentral godkjenning av vannplaner bør videreføres. Dette gjelder særlig i forhold til miljømål som kan gi tapt kraftproduksjon og reguleringsevne, hvor NVE og ED må delta aktivt i prosesser og avveiinger
- Prosessen fram mot sentral godkjenning må være åpen og transparent slik at berørte vannkraftselskaper sikres god involvering.

Alternativ	Antall nye vannforekomster	Kostnad	Nytte
		Krafttap Q95*	Antall nye vannforekomster med høyest potensial for miljøforbedring
		<i>GWh (min-maks)</i>	<i>VPS 4 og 5**</i>
Høyt	70	1185 - 2360	28
Middels høyt	40	1155 - 2115	22
Middels lavt	27	945 - 1805	14
Lavt	-	760 - 1 500	-

Oppfølging

Målene må følges opp av både Fornybar Norge og av det enkelte vannkraftselskap med følgende fordeling av ansvar

- Fornybar Norge er bransjens representant i Nasjonal referansegruppe for vannforvaltning og vil følge opp målene på generelt nivå mot sentrale myndigheter, samt bidra til informasjonsdeling og koordinering.
- Kraftselskapene har et regionalt ansvar der de har anlegg. Dette innebærer deltakelse på vannområde- og vannregionnivå. Kraftselskapene oppfordres til å bidra til en koordinert innsats for å nå næringens felles mål.

vannportalen Søk

> [Aktuelt i Rogaland vannregion](#) > Høring av planprogram og hovedutfordringsdokument

Høring av hovedutfordringsdokument

Forslag til planprogram for vannforvaltning i Rogaland vannregion for juni 2025.

Vi inviterer til høring av hovedutfordringsdokumentet.

DATO: Torsdag 14. juni 2024

STED: Scandic Hotell, Sandnes

Møtet er gratis

[Meld deg på](#)

Mer informasjon om [planprogram](#)

Regionale hovedkontakter		
Vannregion	Navn	Selskap
Innlandet og Viken	Trond Taugbøl	Hafslund E-CO
Vestfold og Telemark	Bjarte Guddal	Skagerak Kraft
Agder	Svein Haugland	Agder Energi
Rogaland	Trond Erik Børresen	Lyse Kraft DA
Vestland	Sissel Hauge Mykletun	Eviny Fornybar AS
Møre og Romsdal	Arild Magne Gjerdevik	Statkraft Energi
Trøndelag	Anders Thon Bråten	TrønderEnergi Kraft AS
Nordland	Christoffer Aalerud	Salten Kraftsamband
Troms	Jostein Jerkø	Troms Kraft Produksjon AS
Finnmark		
Nasjonalt	Vegard Pettersen	Fornybar Norge

Agenda – del 2 Vanndirektivet

- Innledning ved Fornybar Norge
 - Oppsummering av prosjektgruppens posisjon og anbefaling
- **Hvordan jobber TrønderEnergi og Statkraft med vannplanene nå?**
- Diskusjon
 - Effektfulle bidrag og prosesser
 - Høringsinnspill til planprogram
 - Kvalitet i Vann-nett